

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024-12-31

Region Norrbotten

Revisionsrapport
Mars 2025

*Carl-Gustaf Folkeson
Julia Dieckelman*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Resultat från granskningen utgör även underlag för revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, 11:20, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör och redovisningschef.

Om årsredovisning 2024

lakttagelser

- Granskningen avser årsredovisning som upprättats för år 2024 och som behandlats av Regionstyrelsen 2024-03-18. Styrelsen har därmed överlämnat årsredovisningen till fullmäktige och revisorer inom föreskriven tid enligt kommunallagen (senast 15 april).
- Årsredovisningen ska innehålla upplysningar om förhållande som är viktiga för regionens verksamhet, resultat och ekonomiska ställning. Granskning av årsredovisning 2024 visar följande:
 - Den innehåller en driftredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget *inte* bedrivit verksamheten inom tilldelad driftbudgetram. Underskotten är framför allt hänförliga till Regionstyrelsens verksamheter.
 - Den innehåller en investeringsredovisning. Av denna framgår att styrelse och nämnder sammantaget bedrivit verksamheten inom tilldelad investeringsram. Regionfullmäktige har avsatt 711 mnkr som ram för investeringar under 2024. Under 2024 har regionen investerat totalt 325 mnkr fördelat på 115 mnkr i fastigheter och 210 mnkr i inventarier.
 - Den innehåller redovisning av ett antal finansiella nyckeltal, däribland soliditet. Soliditet ger en indikation om regionens finansiella stabilitet. Soliditet fullfondering (per 2024-12-31 uppgår till 16 procent). Nyckeltalssammanställningen *saknar* information om hur regionens soliditet förhåller sig till andra likartade regioner.
 - Den innehåller upplysningar avseende väsentliga personalförhållanden. Av redovisningen framgår att den totala sjukfrånvaron bland anställda uppgått till 5,76 procent under året. Här lämnas även information hur sjukfrånvaron förändrats jämfört med föregående år. Årsredovisningen *saknar* information om hur kommunens sjukfrånvaro förhåller sig till andra likartade regioner.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- I årsredovisningen finns ett eget kapitel *God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning*. I årsredovisningen görs en avstämning av regionens finansiella och verksamhetsmässiga mål som fastställts i budget 2024. Bedömningen av utfallet avseende de strategiska målen visar att tre av de 12 strategiska målen (9 verksamhetsmässiga och 3 finansiella) (se bilaga 1) uppnås, åtta uppnås delvis och ett mål bedöms inte kunna nås. Den samlade bedömningen i årsredovisningen är att regionen har en delvis god ekonomisk hushållning.
- I årsredovisningen framgår att regionen har strukturella ekonomiska obalanser och att det finns betydande underskott i divisionerna, resultatet visar att divisionerna har överskridit sina budgetramar med sammanlagt 437 mnkr. Åtgärder beskrivs ha vidtagits under året, men regionen har en fortsatt hög nettokostnadsökning på 7,7 %. Regionstyrelsen har gett regiondirektören i uppdrag att åstadkomma en ekonomi i balans, med sikte på att resultatet ska vara positivt senast vid utgången av år 2025 och att resultatet för år 2024 inte ska vara sämre än -200 mnkr. Årets resultat 2024 för uppgår till 7 mnkr, vilket är 412 mnkr bättre än budget men en försämring med 62 mnkr jämfört med föregående år. Det positiva resultatet förklaras i huvudsak av att finansnettot avviker positivt med 682 mnkr. Verksamhetens resultat före finansnetto är negativt med -482 mnkr vilket är 270 mnkr sämre än budget och 319 mnkr sämre än föregående år.
- I årsredovisningen framgår regionens arbete med tillgänglighet och produktion. I november 2024 driftstartades det vårdadministrativa systemet Cosmic och regionen har inte kunnat redovisa kvalitetssäkrat material per december. Tillgänglighet och produktion för Cosmic som datakälla redovisas därför per oktober i årsredovisningen.

Finansiella mål	Mål	Utfall 2024	Utfall 2023
Verksamhetens resultat i förhållande till summan av skatter, generella statsbidrag och utjämning	1–3 % i normalfallet	-4,5 %	-1,6 %
Självfinansiering av investeringar	Minst 60 % i genomsnitt för planeringsperiodens tre första år	100 %	100 %
Soliditet fullfondering	16 % eller högre	16 %	18 %

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- I årsrapporten redovisas balanskravsresultatet under avsnittet “Balanskravsresultat”. Årets resultat efter balanskravjusteringar är negativt -654 mnkr. Årets balanskravsresultat är noll efter att 654 mnkr använts från resultatutjämningsreserven.
- I årsrapporten framgår att regionen under åren 2020-2022 redovisat positiva resultat och ackumulerat en resultatutjämningsreserv som kan användas för att nå ett nollresultat och därigenom inte tvingas återställa ett underskott under de kommande åren. Den utgående resultatutjämningsreserven uppgår till 712 mnkr per sista december 2024.
- Regionen har nyttjat resultatutjämningsreserven för att uppnå balanskravsresultatet för år 2024, vilket framgår av balanskravsutredningen i årsrapporten.
- Vår bedömning är således att regionen uppnått balanskravsresultatet för år 2024 efter nyttjandet av resultatutjämningsreserven.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Ej uppfyllt

- Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är redovisat resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Ja uppfyllt

2025-03-27

Kristian Damlin

Uppdragsledare

Carl-Gustaf Folkesson

Projektledare